

Nr 8.

Av herr **Jacobson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 28, angående anslag till vissa hjälpåtgärder.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 28 angående anslag till vissa hjälpåtgärder föreslås att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 å driftbudgeten under nionde huvudtiteln måtte anvisas 750,000 kronor till kostnader för transport av stråfoder och 2,000,000 kronor till statsbidrag för inköp av stråfoder.

I propositionen framhåller föredraganden att under de senaste åren till följd av torkan missväxt å foder inträffat på Öland och Gotland. I anledning härav ha statsmakterna lämnat jordbrukarna bistånd i olika hänseenden. Även i år har på grund av den långvariga torkan under våren och försommaren svårartad missväxt uppkommit på Öland, Gotland, vissa delar av Kalmar län ävensom inom delar av Blekinge län. De svårigheter som drabbat jordbruket i dessa landsändar torde vara av den omfattning, att statsmakterna böra i likhet med vad tidigare skett bispringa jordbrukarna vid anskaffandet av foder och utsäde. Det är givetvis av största betydelse att i nuvarande läge en icke allt för stor nedslaktning av kreatur äger rum. Uppenbarligen är en sådan nedslaktning att befara, därest staten icke lämnar hjälp.

Ett oeftergivligt villkor för att kreatursbeståndet skall kunna upprätthållas inom de av torkan svårast drabbade trakterna är att jordbrukarna inom dessa områden erhålla underhållsfoder i tillräcklig omfattning. Priset på foder är för närvarande så högt, att den jordbrukare, som lider direkt brist på foder, knappast torde kunna utan förlust omsätta hö och halm i sådana animalieprodukter. Att till kostnaderna för fodret även lägga avsevärda utgifter för frakt torde i allmänhet för jordbrukare svårligen låta sig göra. För att avhjälpa dessa svårigheter föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att statsmedel ställas till förfogande för gäldande av fraktkostnaderna för hö och halm, som tillförs de av torkan drabbade områdena.

Då emellertid det nu ifrågasatta biståndet i avseende å transportkostnaderna icke är till fyllest i den brydsamma situation, vari jordbruket i dessa trakter råkat till följd av missväxten, föreslås ytterligare hjälp i form av statsbidrag till inköp av stråfoder. Ifrågasatta bidragsverksamhet skulle komma att närmast bedrivas inom Gotlands, Kalmar och Blekinge län. Det är att beklaga att den landsända, där sannolikt också stora svårigheter komma att uppstå och nedslaktningen av kreatursstammen allaredan antagit oroväckande proportioner, nämligen vissa delar i Norrland och speciellt i Västerbottens lappmark, icke inbegripits i de områden, som ställts i utsikt att erhålla statsmakternas hjälp.

De föreliggande skörderapporterna från övre Norrland visa att höskörden på vissa orter nästan slagit fullständigt fel.

Till detta förhållande måste läggas att många norrländska jordbrukare befinna sig i mycket små ekonomiska förhållanden, varför ett ingripande från statsmakternas sida i vissa fall synes mig vara ofrånkomligt.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 28 måtte göra det uttalandet att utöver angivna områden, som skola bli föremål för ifrågasatt bidragsverksamhet, jämväl måtte ingå de delar av Lappmarken, där på grund av den långvariga torkan under våren och försommaren svårartad missväxt uppkommit.

Stockholm den 21 september 1940.

Uddo R. Jacobson.
